

SLUTRAPPORT

Reformer för ökat delande i Sverige

Moderaternas arbetsgrupp för delningsekonomi

genom

Jessica Rosencrantz, trafikpolitisk talesperson (M) och ordförande i arbetsgruppen

Maria Malmer Stenergard, miljöpolitisk talesperson (M)

Arbetsgruppen har bestått av moderata riksdagsledamöter från skatteutskottet, miljö- och jordbruksutskottet, trafikutskottet, näringsutskottet, arbetsmarknadsutskottet, civilutskottet och finansutskottet.

Innehåll

Reformer för ökat delande i Sverige	3
Sammanfattning	4
Vad är delningsekonomi?	5
Varför behövs delningsekonomi?	6
Hur har andra länder hanterat delningsekonomins framväxt?	7
Vilka branscher lämpar sig för delning?	8
Regelförenklingar	9
Skydd för enskilda i den nya ekonomin	10
Behöver skattesystemet anpassas till delningsekonomi?	11
Avslutning	13

Reformer för ökat delande i Sverige

Moderaternas mål är att Sverige ska bli världens bästa land att dela varor och tjänster i och för en framväxande delningsekonomi. Därför har vi följande förslag:

- Utred varje berörd bransch i syfte att förenkla regelverken och anpassa dessa till ett digitaliserat och delande samhälle.
- Ta fram en åtgärdsplan för hur berörda myndigheter kan tillmötesgå den digitala ekonomins krav och behov i syfte att alla tjänster som går att digitalisera ska digitaliseras.
- Myndigheter som på olika sätt behandlar känsliga uppgifter ska ha rutiner som garanterar att säkerhetsperspektivet inte frångås i den digitala ekonomin.
- Möjliggör för delningsplattformar att certifiera sig hos Skatteverket eller annan relevant myndighet.
- Ge SCB i uppdrag att se över om delningsekonomin bättre kan inkluderas i BNP-måttet.
- Ge Skatteverket i uppdrag att ta fram digitala lösningar som förenklar och möjliggör för delningsplattformarna att rapportera till Skatteverket på ett effektivt sätt.
- Utred skattebefrielse upp till ett gränsvärde om 30 000 kr för tillhandahållanden av tjänster mellan privatpersoner, inom vilket rapportering till Skatteverket inte behöver göras.
- Förenkla för företag eller enskild näringsverksamhet med relativt låg omsättning genom mindre administration och lägre beskattning.
- Ge Skatteverket i uppdrag att snarast ta fram digitala lösningar som möjliggör en enklare redovisning av småskaliga inkomster i näringsverksamhet.

Sammanfattning

Moderaternas mål är att göra Sverige till världens bästa land att dela varor och tjänster i. Det är den hittills mest ambitiösa politiska målsättningen för svensk delningsekonomi. Ett mål kräver dock konkreta åtgärder och därför presenterar vi i den här rapporten en lista med förslag för att främja denna nya del av ekonomin, som vi tror kommer att gynna Sverige och svensk ekonomi både på kort och lång sikt. Det är samtidigt viktigt att vi gör det på ett ansvarsfullt sätt så att den personliga integriteten och säkerheten alltid sätts i första rummet.

Våra förslag kombinerar en förenkling av befintliga lagar och regler med åtgärder som främjar den personliga integriteten och säkerheten. Genom att bland annat möjliggöra en certifiering hos Skatteverket eller annan relevant myndighet för de plattformar som erbjuder delningstjänster och utreda en skattebefrielse på upp till 30 000 kronor för tillhandahållanden av tjänster mellan privatpersoner vill vi skapa en större säkerhet både för plattformarna och användarna.

För oss är det viktigt att företagande och kreativitet premieras också i det bredare perspektivet. Det ska vara enkelt att starta företag i Sverige och varken skatter eller byråkrati får lägga onödiga hinder i vägen för den som vill starta näringsverksamhet. Den skattemässiga administrationen kring småföretagande är i dag alltför omfattande och vi vill genom en förenkling av administrationen och sänkta skatter skapa en grund för fler företag och ökad tillväxt.

Det är svårt att lösa upp alla knutar på en och samma gång. Den här rapporten bör läsas som ett första steg mot hur vi gör Sverige till världens bästa land att dela varor och tjänster i. Den politiska reformagendan för delningsekonomi i stort haltar fortfarande och mycket arbete återstår. Vi hoppas att fler politiska partier och andra aktörer följer efter för att vi verkligen ska få fart på en diskussion och ett konkret reformarbete för att fortsatt uppmuntra en ökad delningsekonomi.

Vad är delningsekonomi?

Delande har alltid förekommit. De senaste årens snabba och omfattande digitalisering av samhället har dock gjort att delandet har skalats upp till en ny nivå. Plattformar matchar människors efterfrågan på delade varor och tjänster mot utbudet på bara några sekunder med hjälp av internet och smarta telefoner. Utvecklingen kallas delnings- eller plattformsekonomi och kan definieras som de transaktioner där underutnyttjade tillgångar och tjänster säljs, hyrs ut, byts, samägs eller samnyttjas av två eller flera privatpersoner. Plattformarna skiljer sig i regel från konventionella arbetsgivare då dessa endast matchar utbud och efterfrågan mot varandra, samt i vissa fall sätter avgifter och villkor. Delningsekonomi finns såväl globalt som lokalt. Översättning och kapitalinsamling är exempel på globala tjänster samtidigt som delande av varor av naturliga skäl är mer lokalt orienterade.

Utöver kund och utförare är ofta en plattform som tillhandahåller tjänsten involverad i delningsekonomi. Till skillnad från övrig ekonomisk aktivitet är kunden mer interaktiv och med i utvecklandet av produkten eller tjänsten, vilket skapat ett stort mått av självreglering. Tack vare detta nya beteendemönster har delningsekonomi potential att förändra delar av ekonomins funktionssätt samtidigt som den utmanar våra traditionella föreställningar om exempelvis förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare och hur framtidens skattesystem ska utformas.

Delningsekonomi har samtidigt potential att bli nästa stora frihetsreform när människors möjligheter till egenförsörjning och konsumentval ökar. Sverige bör välkomna delningsekonomi och svensk lagstiftning behöver anpassas efter dess framväxt.

En amerikansk studie visar att nästan sex av tio amerikaner anser att tillgång (access) är det nya ägandet.¹ Liknande attitydförändringar är

med största sannolikhet att vänta även i Sverige eftersom 13 procent av Sveriges befolkning redan är aktiv inom delningsekonomi i dag.² Dessa attitydförändringar kommer rimligen att påverka svensk ekonomi och arbetsmarknad framöver.

Den moderna ekonomin bygger till stor del på produktion av varor, som konsumeras i syfte att brukas av en begränsad krets av personer. Ett exempel på det är bilen som är många svenska hushålls dyraste kapitalvara näst efter boendet.³ Nästan varannan svensk äger en bil⁴ som i genomsnitt står stilla 97 procent av tiden.⁵ Delningsekonomi möjliggör ett effektivare användande av de här befintliga tillgångarna. Genom att identifiera outnyttjade resurser och möjliggöra för andra än ägaren att använda dem under tiden de inte utnyttjas effektiviserar ekonomin. I viss grad har detta förekommit tidigare i form av exempelvis bilpooler, men tack vare digitaliseringen kan en större grupp delare föras in på delningsmarknaden. Det behöver därför inte ta mer än ett par minuter eller sekunder för plattformarna att matcha utbud mot efterfrågan inom delningsekonomi.

I Sverige finns mängder med olika delningsföretag som tillhandahåller ett brett utbud av tjänster. Exempelvis finns det plattformar som matchar privatpersoner som efterfrågar hjälp med att transportera möbler eller avfall till återvinningscentraler mot andra privatpersoner som kan tänka sig att utföra detta mot betalning. Ofta är priset lägre än konventionella tjänster då exempelvis startavgifter inte behöver ingå i priset.

Plattformarna som tillhandahåller tjänsterna står för tilliten som alltid behövs mellan aktörerna för att någon ska vara beredd att genomföra en transaktion. Delningsekonomi bygger i stor utsträckning på just spridning och tillit mellan en stor mängd aktörer.

² Nordea 2016

³ SCB 2016

⁴ Trafikanalys 2015

⁵ Trivector 2016

Varför behövs delningsekonomin?

Ökat delande är bra för såväl miljön som för ekonomin i stort. Genom att använda outnyttjade resurser ökar produktiviteten i ekonomin, vilket genererar mer resurser till nya investeringar. Detta fångas inte alltid upp av det traditionella BNP-måttet. Eftersom BNP enbart mäter värdet på alla varor och tjänster som produceras i ett land under en viss period fångas inte alltid teknikskiften eller ökat delande upp i den grad som önskas.⁶ Det finns därför anledning att hitta nya vägar för att bättre spegla resursutnyttjandet i mätmetoderna.

Delande av tjänster kan stärka människors livskvalitet när allt fler kan få tillgång till tjänster som annars fått vara ogjorda eller som de hade behövt utföra själva. I en nära framtid där så mycket som 50 procent av dagens yrken kan ha ersatts av digital teknik⁷ behöver flexibiliteten på arbetsmarknaden öka och nya sysselsättningsmöjligheter bejakas. Framtidens arbetslöshet riskerar i hög grad att drabba både låg- och medelkvalificerad arbetskraft, som därför bör få möjlighet att hitta sysselsättning och framför allt en väg in på arbetsmarknaden. En mer omfattande delningsekonomi kan vara en sådan väg.

Sverige står inför omfattande integrationsutmaningar som kommer att påverka alla samhällets sektorer under lång tid framöver. Jobb och sysselsättning är fundamentalt för att integrationen ska fungera. Många nya svenskar kan förväntas börja arbeta inom den privata

tjänstesektorn som i dag sysselsätter nästan hälften av befolkningen.⁸ Tack vare viktiga reformer som rot och rut har tjänstesektorn breddats under de senaste åren, men reformarbetet måste fortsätta om fler jobb ska kunna skapas. Delningsekonomin har potential att ytterligare öka utbudet av tjänster.

Det är viktigt att politiken arbetar för att etablera Sverige som ett delningsvänligt samhälle. Lyckas vi omfamna delningsekonomin kan tjänste- och varuutnyttjandet breddas genom att fler människor exempelvis kan åka taxi eller tillbringa semestern i en hyrd lägenhet tack vare att utbudet blir större, priset kan sänkas och matchningen blir mer precis. Ett regelverk som exempelvis möjliggör för privatpersoner att på ett enklare sätt än i dag köra någon i sin egen privata bil mot betalning sänker priset på persontransport tack vare att många externa kostnader kan slopas. Analyser visar även att låginkomsttagare får störst välfärdsförbättring av ett ökat delande av exempelvis bilar eftersom ett minskat behov av att äga en egen bil frigör resurser som människor kan använda på andra sätt.⁹ Många kanske heller inte har råd att köpa en bil till att börja med.

Det är viktigt att politiken följer teknikutvecklingen. Regleringar av branscher bör framför allt styras av medborgarnas efterfrågan. Samtidigt måste en för löntagarna rättvis utveckling premieras där rimliga villkor gäller, eftersom det ska löna sig väl att arbeta även inom delningsekonomin.

6 Felländer & Fölster DN Debatt
7 Stiftelsen för Strategisk Forskning 2014

8 SCB 2015
9 IFN 2016

Hur har andra länder hanterat delningsekonomin framväxt?

Inom EU hanteras delningsekonomin både på nationell och på europeisk nivå. Under sommaren 2016 pekade EU-kommissionen ut vägen för hur medlemsländerna bör hantera delningsekonomin. Kommissionen såg med oro på det faktum att delningsekonomin utmanande av traditionella branscher kan skapa en osäkerhet som i sin tur hämmar innovation. I stället för att motarbetas ska de nya affärsmodeller som uppstår uppmuntras att utvecklas på ett ansvarsfullt sätt, vilket kan ge sysselsättningen och tillväxten en injektion som hela EU behöver. Kommissionen slår även fast att tillstånd för marknadstillträde endast ska krävas om det är absolut nödvändigt samt att plattformarna har ett ansvar gentemot användarna.¹⁰

Det finns goda exempel från enskilda länder som tycks ha höga ambitioner vad gäller att främja delningsekonomi. I Finland har delningsekonomi som fenomen vuxit på senare år. Hittills har myndigheterna i Finland närmast försökt att underlätta utvecklingen av delningsekonomin genom att göra upp klarare anvisningar om vilka regler som gäller inom olika branscher. Varje departement har ansvar för att se över regelverken inom sitt eget ansvarsområde i syfte att anpassa dessa till delningsekonomin framväxt, samtidigt som olika utredningar genomförs tvärsektorielt.¹¹

Finland har således inlett den branschgenomlysning som Sverige också bör genomföra.

Ett av de mest delningsvändliga länderna just nu är Estland. Marknadsliberala reformer tycks ha stort stöd i landet, vilket även har gynnat delningsekonomin utveckling. Estland var bland de första europeiska länderna att legalisera samåkningstjänster samtidigt som myndigheterna genomgått en snabb digitalisering för att underlätta för den nya ekonomin.¹² Den estniska regeringen har uppenbarligen insett att detta kan ge landet komparativa fördelar i den hårdnande globala konkurrensen. Sverige bör studera den estniska regeringens arbete på detta område och genomföra en liknande anpassning till digitaliseringen tidsålder. Även länder som Storbritannien och Frankrike har tagit initiativ till liberalisering av regelverk för andrahandsuthyrning och skattesatser för delningsinkomster.¹³ Den brittiska regeringen har även uttalat att den vill att landet ska bli ett Mecka för delningsekonomin.

Policyarbete för att möta delningsekonomin framväxt pågår i hela världen. Sverige har goda möjligheter att leda utvecklingen tack vare den höga grad av digitalisering som vårt samhälle uppnått om reformarbetet inleds snarast möjligt. Vi bör även dra lärdom av andra länders lyckade reformer inom delningsområdet.

¹⁰ EU-kommissionen 2016

¹¹ RUT 2016

¹² Forbes 2016

¹³ PwC 2016

Vilka branscher lämpar sig för delning?

Delningsekonomi suddar ut gränsen mellan amatörer och professionella aktörer. Det ställer nya krav på regelverken som i dag skiljer på privata och kommersiella verksamheter. Detta illustreras av att det exempelvis inte finns en lag på att en brandsläckare ska finnas i ett privat hem, medan det måste finnas en på ett hotell. Vad gäller då för lägenheter som hyrs ut via plattformen Airbnb? Här är gränsdragningen svår och kraven måste rimligen läggas på en nivå som minimerar regelbördan för uthyraren men som samtidigt erbjuder en godtagbar konsumentssäkerhet. Ofta riskerar även enskilda plattformar att uppnå monopolliknande ställningar på sin respektive marknader, vilket bör hanteras inom konkurrenslagstiftningen.

Eftersom alla branscher är olika behöver regelverken utredas separat samt utformas utifrån branschspecifika behov, i syfte att förenkla regelverken och anpassa dem till ett digitaliserat och delande samhälle. Regelverk som en gång tillkommit med goda intentioner kan i dag vara hämmande för tillväxt.

Olika branscher kräver olika förkunskaper och många krav har kommit till av en bra anledning. Alla branscher har olika "fallhöjd", vilket leder till olika grader av allvar om ett misstag begås. Konsekvenserna av att någon som lagar ett elfel saknar erforderlig utbildning kan bli oerhört allvarliga i jämförelse med om någon lagar mat utan att vara utbildad kock. Det finns även branscher med större risk för asymmetrisk information, vilket kan påverka marknadsmekanismerna negativt.

Ekonom och delningsekonomiexperten Anna Felländer har beskrivit tillståndet som att varje bransch bör få en röd, gul eller grön lampa beroende på hur väl lämpade de är för delningsekonomi samt vilken omfattning av reglering varje bransch kräver. Sjukvård och polis

är exempelvis dåligt lämpade för delningsekonomi och bör därför få en röd lampa. Samtidigt finns det branscher som taxiverksamhet, varutransport och trädgårdarbete som kan klassificeras med gul respektive grön lampa, i detta något förenklade indelningssystem. Taxibranschen kan möjligen klassificeras med gul lampa då säkerhetskraven måste vara relativt högt ställda, men trots detta bör privatbilister kunna uppfylla dessa då trafiksäkerhetskraven i Sverige redan är högt ställda för privatpersoner. Krav på bakgrundskontroll, försäkring och bilstandard bör därför ställas, men på en rimlig nivå. Beroende på hur komplex tjänsten är kan det finnas behov av licensiering av utföraren. Ett sådant exempel är utbildningsplattformar där det på sikt kan bli nödvändigt med någon enklare form av verifiering av utförarens kunskaper.

Likt taxiutredningen¹⁴ som presenterades under 2016 bör därför varje berörd bransch ses över för att se vilka regelverk som kan förenklas och anpassas till digitaliseringen och delandet. Taxiutredningens ambition om att genomlysning hur regelverken i branschen svarar upp mot teknikutveckling bör stå som modell för liknande utredningar i framtiden. Till skillnad från taxiutredningen bör dock syftet i större utsträckning vara att i grunden välkomna utvecklingen och modernisera regelverken. Genom att låta taxiutredningen tjäna som mall för hur liknande utredningar kan se ut inom andra branscher där delningsekonomin och digitaliseringen redan nu knackar på dörren kan reformarbetets startsträcka kortas.

Taxiutredningen bör även ges i uppdrag att fortsätta utreda taxibranschen utan att begränsas av den rödgröna regeringen. I syfte att underlätta för fler att köra taxi bör digitalisering och delningsekonomi

14 SOU 2016:86

släppas in i branschen. För att detta ska kunna ske måste en översyn av taxiutbildningen och taxilagstiftningen göras i syfte att förenkla regelverket. Bland annat behöver en teknikneutral definition av taxameter och möjligheterna att använda privata bilar för taxitjänster införas.

Detta går igen även inom andra sektor och inom vissa branscher finns det i dag regleringar som kan ha tjänat ut sina syften. När teknikutvecklingen går framåt riskerar föråldrade regelverk att hämma konkurrens och innovation. Lagar och regler bör därför anpassas efter den nya teknikens behov.

Regelförenklingar

Genom att göra en översyn i samtliga berörda branscher för att se vilka nödvändiga regelförändringar som är möjliga att genomföra kan regelbördan minska och delningsekonomin succesivt expandera till att inkludera nya varor och tjänster. En generell regelförenkling inom alla branscher bör vara utgångspunkten i det arbetet. Genomförs en sådan översyn snabbt och effektivt kan det stärka Sveriges konkurrenskraft och ge en nödvändig injektion till ekonomin. Sådana reformer

är inte nödvändigtvis kostnadsdrivande, men bidrar till att såväl tillväxten som sysselsättningen ökar.

En åtgärdsplan bör också tas fram för att visa hur berörda myndigheter kan tillmötesgå den digitala ekonomins krav och behov. Målet ska vara att alla offentliga tjänster som går att digitalisera ska digitaliseras. Vad avser myndigheter som på olika sätt behandlar känsliga uppgifter så måste säkerhetsperspektivet vara överordnat andra prioriteringar.

Skydd för enskilda i den nya ekonomin

I en digitaliserad ekonomi blir nämligen skyddet av den personliga integriteten allt viktigare. Många känner oro över risken att deras personuppgifter kan komma att användas på ett otillbörligt sätt. Lagstiftningen måste därför hålla jämna steg med utvecklingen för att rätten till integritet inte ska urholkas i digitaliseringen av ekonomin. Integritetsskyddet för alla aktörer inom delningsekonomin måste vara starkt om legitimiteten för utvecklingen ska säkras.

Plattformsföretagen bör därför ges möjlighet att certifiera sig hos Skatteverket, eller annan relevant myndighet, om de tar ansvar för rapportering av information som kan läggas till grund för beskattning och/eller skattebetalningar till Skatteverket samt åtar sig ett grundläggande ansvar för användarnas säkerhet och integritet. Genom en sådan certifiering kan konsumenterna

enkelt försäkra sig om att plattformen ser till att lagstiftningen efterlevs även inom delningsekonomin. I sin tur bör Skatteverket även få i uppdrag att ta fram digitala lösningar som möjliggör för delningsplattformarna att enkelt och effektivt rapportera till Skatteverket.

Enklare försäkringar kan vara nödvändiga inom olika branscher beroende på "fallhöjden", dvs risken för att skada sig själv, någon annan eller någons egendom. Redan i dag har många plattformar tecknat försäkringsavtal till skydd för såväl utförare som konsument. Tack vare delningsekonomin starka konsumentpåverkan har plattformarna tydliga incitament att göra just detta. Visar det sig dock att skyddet för de involverade är allt för svagt kan det bli nödvändigt att ta fram ett tvingande regelverk, men tills vidare bör politiken avvakta med att ålägga delningsekonomin en alltför stor regelbörda.

Behöver skattesystemet anpassas till delningsekonomin?

Digitaliseringen och möjligheterna inom delningsekonomin utmanar vår traditionella syn på skatteredovisning, skattebetalning och skattesystemet i stort. Skattesystemet är i många delar komplext och administrativt svårhanterligt. Enkla tjänster som tillhandahålls mellan privatpersoner står i dag till viss del utanför skattesystemet, då skattereglerna anses vara för krångliga och skattenivån för hög.

Samtidigt står Sverige i dag inför ett stort behov av enkla jobb och närmare 150 000 enkla jobb bedöms behövas inom den närmaste framtiden.¹⁵ Delningsekonomin är framåtblickande och identifierar redan i dag många möjligheter till nya enkla jobb. Det behöver Sverige ta tillvara på.

Delningsekonomin är inte skattemässig och särreglerad. Enligt Skatteverket kan skattelagstiftningen tillämpas på de vanligaste transaktionerna inom delningsekonomin, men myndigheten konstaterar samtidigt att reglernas komplexitet ökar risken för att det blir fel, det vill säga att skattefelet påverkas. Myndigheten efterfrågar därför åtgärder som ökar möjligheten att göra rätt, exempelvis genom att via samarbete se till att plattformarna lämnar tillförlitlig information till Skatteverket som kan användas till grund för beskattningen.¹⁶

Moderaterna har träffat många aktörer inom delningsekonomin för att höra vad de anser om skattesystemets tillämpbarhet på delningsekonomin. Utifrån mötena kan det konstateras att det i dag råder överbeskattning och överreglering i skattesystemet för många enkla arbeten som tillhandahålls mellan privatpersoner.

Ett exempel på detta är att studenten eller den deltidsarbetande ungdomen som vill arbeta extra

och därför klipper grannens gräsmatta, mot ersättning, ofta hamnar utanför skattesystemet. Med dagens digitala möjligheter blir marknaden för sådana tjänster långt större och de potentiella kunderna många fler. Genom att koppla ihop privatpersoner som vill erbjuda sina tjänster med andra privatpersoner som har behov av tjänsten kan enkla jobb skapas och ekonomin växa. När marknaden växer, och för att den ska kunna växa, krävs förenklingar av skattereglerna och i viss mån lägre beskattning av de allra lägsta inkomsterna. Det är viktigt att våra skatteregler utformas på ett sätt så att det är lätt att göra rätt för sig.

Enligt dagens regler ska tjänster mellan privatpersoner generellt sett rapporteras till Skatteverket från första kronan och i de flesta fall beskattas från första kronan. En sådan administrativ nivå på små extra inkomster är för hög för att det ska vara lätt att kunna göra rätt för sig. Skattenivån på dessa små inkomster är också för hög för att vara legitim. Marknaden existerar likväl till viss del och behoven kvarstår; därmed blir tjänster svarta som skulle kunnat vara vita och samhällsekonomin går miste om enkla jobb och skyddande regelverk för den enskilde.

Vi föreslår att man utreder en skatte- och rapporteringsbefrielse om 30 000 kronor per person och år för tillhandahållanden av tjänster mellan privatpersoner. Detta gränsvärde ska gälla både för delningsekonomin och för den traditionella ekonomin, eftersom en särreglering för delningsekonomin riskerar att snedvrider konkurrensen. Skattefriheten bör vara individuell och gälla de totala inkomsterna för tillhandahållanden av tjänster mellan

¹⁵ RUT 2016

¹⁶ Skatteverket 2016

privatpersoner.¹⁷ Skattefriheten ska också innefatta arbetsgivaravgifter då de skatte- och rapporteringsfria inkomsterna inte ska vara försäkringsgrundande.

Utöver vårt förslag om skattefrihet upp till 30 000 kronor för tillhandahållande av tjänster mellan privatpersoner, finns redan i dag en regel som innebär att en privatperson inte behöver betala skatt för inkomster vid uthyrning av privatbostad upp till 40 000 kronor per år. Hyresersättningar från uthyrning av annan privat tillgång än bostad, såsom bil eller trädgårdsmaskin, rapporteras och beskattas från första kronan som skattepliktig kapitalinkomst. Hur skattesystemet kan förenklas för delning av sådana varor, är en fråga som kan bli lättare att närma sig när vi sett resultatet av avdraget för delning av tjänster.

Detta avdrag tar dock inte sikte på lite mer omfattande verksamhet som har karaktären av näringsverksamhet. Utöver avdraget för privatpersoner finns alltså ett behov av att underlätta för dem som är beredda att ta steget från delning som privatperson till att driva företag. Vid låga inkomster är det svårt att motivera den ansträngning som krävs för att sätta sig in i regelverket eller att ekonomiskt motivera att man köper tjänsten för att försäkra sig om att man gör rätt för sig. För att ta tillvara på den potential som finns behöver vi se över skattereglernas komplexitet och skattesatsen även för enskild näringsverksamhet. För företag med en omsättning och vinst som ligger under eller i nivå med egenförsörjning bör det därför utredas hur administration och skatteregler kan förenklas. Rätt hanterat kan det leda till fler jobb, till att svarta jobb blir vita och därmed till ökade skatteintäkter och ökad ekonomisk tillväxt.

¹⁷ Ett särskilt undantag från redovisning och beskattning är inkomster från försäljning av vilt växande bär, kottar och svamp upp till 12 500 kronor. Beloppet är individuellt och gäller de totala inkomsterna för försäljning av bär, kottar och svamp under året. Denna skattefrihet bör kunna tjäna som modell för småskaligt tillhandahållande av tjänster mellan privatpersoner.

Avslutning

Delningsekonomin medför stora positiva nyttor för både jobb och tillväxt liksom för miljön och en mer effektiv användning av våra resurser. Dess snabba framväxt väcker många frågor om hur vi kan uppmuntra denna nya del av ekonomin, samtidigt som integritet och säkerhet värnas och skatteundandragande motverkas. Den här rapporten har försökt besvara några av de frågorna, men många återstår.

Under arbetets gång har det mer än en gång blivit tydligt att om en dörr öppnas leder det ofta till ännu fler öppnade dörrar. Flera frågor har vi bara skrapat på ytan av. Enligt vår bedömning är till exempel det arbetsrättsliga perspektivet viktigt i frågan om hur delningsekonomin framöver bäst kan

hanteras och fordrar sin egen särskilda diskussion där flera aktörer redan börjat resonera om vägar framåt. En annan fråga är den om avdrag för delning av varor, en fråga som kan bli lättare att närma sig när vi sett resultatet av avdraget för delning av tjänster.

Det är svårt att lösa ut alla knutar vid ett tillfälle, men vi ser den här rapporten som ett första viktigt steg från politiken och vi hoppas att våra förslag leder till en fortsatt diskussion om ett aktivt reformarbete för en stärkt delningsekonomi. Vi hoppas att fler följer efter så att vi tillsammans kan göra Sverige till världens bästa land för delning och delningsekonomin.